

Alp 2446

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 23 (2102) 1998 m. birželio mėn 16 d.

Eina 43-čius metus

Melbourne

Kosminė ostija

Įsivaizduokime, kad mažutė balta ostija, padėta ant patenos Mišių aukai, auga ir didėja. Ji plečiasi iki visatos ribų. Jos skaidrus baltumas viską apgaubia, tačiau nepanaikina tų dalykų bruožų. Galiausiai visa visata atrodo kaip didžiulė ostija. Pasaulis nat visatos altoriaus aukojamas Kūrėjui.

Ar vaizduotė ne per daug įsisiūbavo? Tokiai galvosėnai rastume bendramintį – didįjį Teilhardą de Chardina. Jis tikėjo Eucharistijos plitimu. Eucharistijos slėpinyje esantis Kristus plinta į begalybę. Per savo meilę ir veiksmingą buvimą Eucharistijoje Kristus sutelkia vienijančią galią, palaikančią visatos vienybę.

Pauliaus mintis

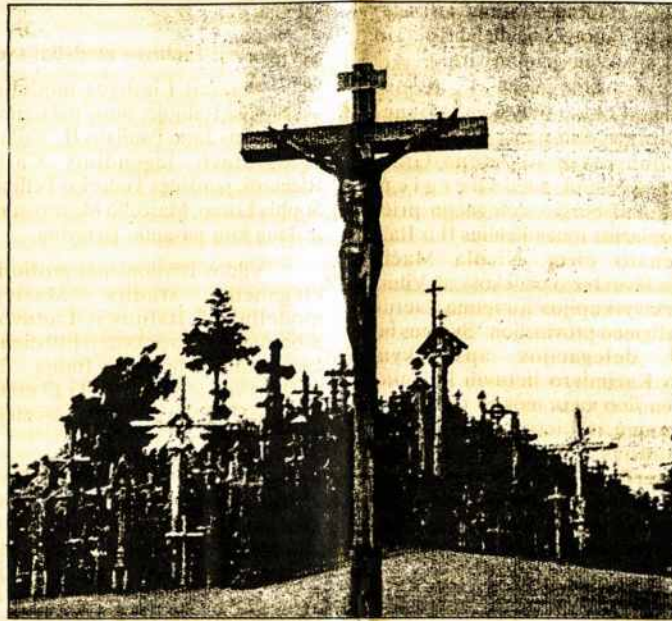
Nuostabus panašumas sieja apašalo Pauliaus ir Teilhardo de Chardino mintį. Juos vienija kosminio Kristaus idėja. Tiesa šv. Paulius neregėjo į begalybę plintančios Ostijos, tačiau jo suvokiamas Kristus Kūnas auga ir statydamasi. Atspirties taškas šiai minčiai buvo fizinis Kristus kūnas. Paulius gyvendamas žemėje nematė ir nelytėjo šio kūno. Regėjime jam pasirodė jau prisikėlęs ir pašlovintas Kristus. Paulius taip pat pažino Kristų jo Eucharistiniame Kūne; jis perėmė šį tikėjimą iš ankstyvosios tradicijos ir perdavė kitiems įtikėjusiems. Jis turbūt pirmasis užrašė šią tradiciją: "Tai yra mano kūnas, kuris už jus duodamas". Jis pavadino Bažnyčią (mistiniu) Kristaus Kūnu. Kūno sąvoka yra Pauliaus teologijos raktas. Paulius matė, kaip ši idėja, Bažnyčiai plečiantis po visą pasaulį, virsta tikrove.

Kūnas – asmuo

Mūsų laikais kūno sąvoka neapima to, ką įzvelgia kūne biblinė tradicija. Pagal Biblijos kalbą, kūnas yra Dievo sutvertas ir skirtas Dievui. Žydų mąstysenoje žmogus susietas su Dievu. Žmogus yra Dievo kūrinys. Žydai, kalbėdami apie kūną, netapatino jo tik su "kūniškuoju" kūnu. Pastarasis ženklina žmogaus skirtumą nuo Dievo, jo silpnumą ir mirtinumą. Žmogus savo kūniškajame būvyje išgyvena tuos pačius fizinius poreikius, reikalauja maisto ir būsto, kaip ir tie penki tūkstančiai, kurie sekė Jėzų ir klausėsi jo iki vėlaus vakaro.

Paprastai susitikę savo draugus ar pažįstamus, mes nesiimame filosofškai skirti jų kūnų ir sielų. Kūno ir asmens vienovė, kurią matau priešais, man yra tiesiog tu. Taip į žmogaus kūną žiūrėjo ir žydai. Kūno dėka žmogus tiesiog yra, tai artimiausia mūsiškei asmuo sąvokai. Kūnas veikia

Kristaus Kūnas

vienija žmones tarpusavyje, negu skiria juos į atskirus individus. Kūnas suvienija visas tautas, nepaisant jų bruožų bei ypatybių, į vieną gyvenimą. Hebraiškoji kūno idėja padeda mums geriau suprasti ir įvertinti pauliškąjį Kristaus kūno sąvoką.

Kristus ir jo kūnas

Pagal Pauliaus mintį, Kristus kūnas tapatinamas su pačiu Kristumi. Jis reiškia tai, ką Kristus padarė už mus ir ką jis padaręs mumyse. Jo gyvenimo įvykiai iš tolimos praeities tebėra jo kūne ir keičia mūsų šiandienos gyvenimus.

Ir po 50 metų dar tebegelia žaizdas

Didelės tragedijos sukaktis

Iškilingu Seimo posėdžiu prasidėjo Didžiosios tremties 50-mečiui ir Lietuvos partizanų pasipriešinimo kovoms paminėti skirti renginiai.

1948 metų gegužės 22-24 dienomis iš Lietuvos išsiliauriausias SSRS vietas ištremta apie keturiasdešimt tūkstančių žmonių. Daugelis jų žuvo nuo nepakeliamų prievartinio darbo sąlygų.

Tai buvo didžiausia sovietų vykdytos tremties banga šalyje.

Seimo posėdyje dalyvavo baigęs kadenciją prezidentas Algirdas Brazauskas, premjeras Gediminas Vagnorius, Vyriausybės nariai, diplomatai, užsienio svečiai.

Į iškilmingą minėjimą Seime taip pat buvo pakviesti politiniai kaliniai ir tremtiniai, partizanai, Sausio 13-ąją žuvusiųjų giminės.

Būtina padėti tremtiniais

Kalbėdamas iškilmingame posėdyje, Prezidentas Valdas Adamkus paragino daugiau dėmesio skirti lietuvių tautos genocido įvertinimui. Represijų padarytų žaizdų gydymas turi būti visos tautos, visos valstybės rūpintis.

Priminę, kad Lietuva dar turi galimybę kalbėti apie genocidą "lūpomis tų, kurie tiesiogiai su juo

susidūrė". V.Adamkus ragino pasirūpinti socialine reabilitacija tremtinių, norinčių grįžti į Lietuvą, sudaryti sąlygas jiems integruotis į šalis visuomenę.

Tai – karinis nusikaltimas

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis akcentavo, kad masiniai trėmimai buvo besitęsiantis, nuo 1941 metų birželio pasikartojantis karo nusikaltimas: "Mes dar stokojame tokio aiškaus teisinio vertinimo".

Kolaborantų vaidmuo, pasak Seimo pirmininko, irgi turi būti matomas, įvertintas, tačiau jis jau antrinis – po SSRS tarptautinio nusikaltimo įvertinimo: "Tada vietinių bolševikų ir strībų veiklą teisingiau matysime kaip ano didžiojo karinio nusikaltimo dalį su savo charakteristika".

V.Landsbergis sakė Seime įregistruotam nutarimo projektą, kuriame siūlo masinius trėmimus iš Lietuvos į SSRS paskelbti karo nusikaltimais su kryptingai užsibrėžto genocido požymiais. Tokiems nusikaltimams senaties nėra.

Apdovanojimai kovotojams

Įteikti apdovanojimai pasipriešinimo kovų dalyviams.

Kristaus kūną galima paaiškinti *kūniškai*, kaip išikūnijusio Viešpaties gyvenimo ir asmens išplėtimą už mirties, prisikėlimo ir žengimo į dangų ribų. Kristus pasakęs, "tai yra mano kūnas, kuris už jus duodamas", atiduoda mums save, savo gyvenimą ir asmenybę. Krikščionių bendruomenė, maitindamasi jo kūnu ir krauju, tampa prisikėlusio Kristaus gyvenimu ir asmenybe.

Ar šventasis Paulius minėtuosius Kristaus žodžius priėmė kaip tikrovę? Jo suvokimo tikroviškumu įsitikiname prisiminę jo atsivertimo momentą. Kaip žinome, prieš atsivertimą Paulius buvo svetimas krikščionims ir persekiojo juos. Kai Kristus pasirodė ir paklausė: "Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?" – Paulius išgirdo: "Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji" (Apd 9, 4,5). Nuo tos dienos Paulius nebegalėjo žvelgti į krikščionių akis, neregėdamas jose Kristaus.

Kristuje

Mes, krikščionys, taip tikrai ir pažodine prasme esame Kristaus kūno nariai, jog visa, kas praeityje yra atsitikę *per* šį kūną ir *jame*, pasikartoja ir dabar. Krikščionys sudaro prisikėlusio Kristaus asmens kūną visa konkrečia tikrove. Kristuje mes gyvename, veikiame, mirštame ir keliamės. Visi kartu turime bendrą gyvenimą jo kūne. Jei Bažnyčią suvokiame tik kaip grupę, draugiją ar bendruomenę, mums truksta tikrojo realizmo. Paulius kalba ne apie krikščionių kūną, bet apie Kristaus kūną. Kiekvienas iš mūsų esame kūnas tiek, kiek kiekvienas iš mūsų esame to paties Asmens ir Gyvenimo kūniškas papildymas ir išplėtimas.

Mes daugelis išreiškiame vieną Kristų. Esame Kristuje tiek, kiek jo gyvenimas yra mumyse. Mes esame drauge su juo, jo kūno nariai, ne kaip akmens skeveldros maiše, bet kaip šakelės medyje. Esame arba įskiepyti Kristuje, arba nugenėti.

Taigi Eucharistinis sambūris yra Kristaus kūnas. Kristaus pilnatvė liejasi į jo kūną, dalijama tarp mūsų.

Parengta pagal kun. dr. Joseph Fichtner OSC

Vyčio kryžiaus I laipsnio ordinais apdovanoti šeši rezistencijos dalyviai, II laipsnio – trys, III laipsnio – trylika ir IV laipsnio – vienas.

Dauguma kovotojų už Lietuvos laisvę apdovanoti po mirties. Apdovanojimais įteikti jų artimiesiems. Vyriausybės rūmuose jiems surengtas priėmimas.

Televizijos akibrokštas

Vilniaus gyventojai apie pusvalandį negalėjo stebėti Seimo iškilmingo posėdžio televizijos transliacijos. Ji buvo nutraukta iškart po Prezidento V.Adamkaus kalbos.

Seime ir televizijoje pasipylus pasipiktinusių vielničių skambučiams, siūstuvus vėl buvo įjungtas.

Nacionalinio radijo ir televizijos techninės kontrolės skyriaus darbuotojai sakė, kad buvo nesuderinti ryšinių bei programų direkcijos veiksmai.

"L.R."

Lietuviai Pasaulyje

Šiais, 1998 metais, 60 metų kunigystės jubiliejų švęs 7 lietuviai kunigai išsivijoje. Na o jubiliatų, švėsiančių auksinį kunigystės jubiliejų būrys ištis gausus – net 19.

Šiais metais Viešpats pas save pasišaukė 7 kunigus išsivijoje.

Kanada

Šioj valstybėj lietuvių tautinį ir religinį gyvenimą galima laikyti pavyzdžiu kitiem lietuvių emigrantų apgyventiem kraštam. Ypač veikli visuomenė Toronto mieste. Mississauga priemiestyje yra įspūdinga Anapilio parapijos Lietuvos Kankinių šventovė, vedama klebono prelado Jono Staškevičiaus. Labai gyva ir Priskėlimo parapija, kur klebonu yra tėv. Augustinas Simanavičius, OFM. Pritariant visuomenei, ši parapija planuoja parduoti dabartinius pastatus ir įkurti naują šventovę lietuviams patogesnėje miesto dalyje. Daug vilčių duoda tautiškai susipratusios šeimos, kurių vaikai dar kalba lietuviškai.

1997 m. spalio 29 Anapilio parapijoje įvyko Kanados lietuvių katalikų kunigų suvažiavimas. Dalyvavo 12 dviasiškių iš įvairių Kanados vietovių, o taip pat seselė Ignė ir svečias iš Lietuvos, Gižų parapijos klebonas Algirdas J. Pasiliauskas. Suvažiavimo eigoje buvo veiklos pranešimai, numatyti ateities darbai ir išrinkta nauja valdyba. Pirmininku tapo prel. Jonas Staškevičius, išdininku tėv. A. Simanavičius, OFM, sekretorium kun. Edis Putrimas.

Brazilija

Nors lietuviškoji veikla Brazilijoj silpnėja, bet dar tebeveikia Lietuvių Sąjunga, Lietuvių Bendruomenė, Jaunimo Sąjunga, skautai ir Lietuvių katalikų Šv. Juozapo bendruomenė. Sao Paulo Šv. Juozapo parapijos klebonu paskirtas brazilų kunigas, bet visi parapijos pastatai tebeprisklaido Šv. Juozapo lietuvių bendruomenei. Taip pat parapijoj pasilikęs tėv. Petras Rukšys SDB, aptarnauja visus Sao Paulo lietuvius ir leidžia vienintėlį lietuvių laikraštį "Mūsų Lietuva".

Kitas lietuviškas centras Brazilijoj yra "Lituanikos" stovykla ir naujai statomi poilsio namai. Čia gyvena pensijon išėjęs prel. Juozas Šeškevičius, vyksta jaunimo suvažiavimai ir tautinės bei religinės lietuvių šventės.

Australijoje

Lietuvių telkiniuose nebeliko pakankamai kunigų aptarnauti plačiai po kontinentą išsklaidytų tautiečių. Melbourne ir Geelong

vietovėse darbuojasi prel. Pranas Dauknys, Perth mieste kun. Alfonsas Savickis. Sydney susirgus kun. Povilui Martūzui, nėra kam jo pakeisti, o Adelaidė kun. Juozas Petraitis, MIC, laukia pakeitimo, kad galėtų išvykti į Worcester, MA, kur jis paskirtas parapijos klebonu. Yra dar kunigai Jonas Girdauskas ir Jonas Vildžius-Vildžiūnas, bet jie išaugę australų visuomenėje ir dirba jų tarpe.

Italija

Lietuvos seimo pirm. Vytautas Landsbergis balandžio 19-21 d.d. viešėjo Romoje. Jis ten atvyko su seimo delegacija – Broniumi Kuzmicku, Marija Šeriene ir Gintaru Šileikiu. Išvykon buvo įsijungusi ir jo žmona Gražina Ručytė-Landsbergienė. V.Landsbergio delegaciją priėmė popiežius Jonas-Paulius II ir Italijos senato pirm. Nicola Mačino. Šv. Tėvui buvo padėkota už Vilniaus arkivyskupijos įjungimą Lietuvos religinėn provincijon. Svarbus buvo ir delegacijos apsilankymas Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje. Ten šiuo metu mokosi trylika jaunų kunigų iš Lietuvos. Jų, baigusių studijas Romoje, labai reikės klierikų skaičiumi augančiose seminaruose Lietuvoje.

Vokietija

Lietuvių gimnazija Eichstaette veikė 1944-1949 m. Tąd sekanciais metais sukaks pusšimtis metų nuo jos uždarymo. Buvusių mokytojų ir jų auklėtinių atsiminimus renka ir juos atsiliept prašo: Alfred Bammesberger, Richard Straus Str. 48, D-85072 Eichstaett, Germany. Jis džiaugiasi lig šiol gautais atsiliepimais ir nori jų daugiau, ypač apie mokytojų bei mokinių gyvenimą po gimnazijos uždarymo.

Vasario Šešioliktosios gimnazija Kovo vienuoliktosios iškilmes pradėjo sugiedotu Tautos himnu ir Lietuvos trispalvės iškėlimu. Lietuvai skirtas Mišias Romovos pilies salėje moksleiviams atnašavo katalikų kapelionas kun. Alfonsas Kelmelis. Tada visi susirinko berniukų bendrabučio salėje, kur buvo galima dalyvauti skaitomų eilėraščių deklamavimo konkurse ar bent stebėti jo eigą ir spėlioti būsimus laimėtojus. Skambėjo jaunais balsais atliekami Maironio, Bernardo Brazdžionio, Justino Marcinkevičiaus bei kitų poetų eilėraščių posmai. Vertintojų komisija dvi pirmąsias geriausiųjų deklamatorių vietas paskyrė dvyliktokui Mindaugui Jacinevičiui ir abiturientei Dovilei Masionytei, antrosiose vietose palikusiems

Svečiuose pas Popiežių Joną Paulių II

Mažieji Lietuvos modeliai svečiuose pas Popiežių Joną Paulių II

Mažieji Lietuvos modeliai svečiavosi Italijoje, buvo palaiminti popiežiaus Jono Pauliaus II. Vaikus fotografavo legendinis Carlo Riccardi, jamžines Federico Fellini, Sophia Loren, Marcello Mastroianni ir daug kitų pasaulio išmomybių.

Vildos Povelionienės grožio ir elegancijos studija "Mažieji modeliukai" Italijos ir Lietuvos asociacijos buvo pakviesti į 10 dienų koncertinę kelionę po Italiją. 27 studijos vaikai nuo trejų iki 13 metų dalyvavo Italijoje surengtoje šventėje "Ateitis priklauso vaikams".

Mažieji modeliai demonstravo madas Romoje, Pompėjoje, Venecijoje ir kituose Italijos miestuose. Lietuvaičiai turėjo milžinišką pasisekimą. Susidomėję italai klausinėdavo net gatvėse, iš kurios šalies atvyko tokie žavūs stilingi vaikai.

Vaikai taip pat dalyvavo

Velykų mišiose, kuriose jie buvo apsirėngę margučius imituojančiais drabužiais. Po Velykų mišių vaikai iš Lietuvos buvo audiencijoje pas popiežių.

Šventasis Tėvas priėjęs prie vaikų paklausė: kas jūs, iš kur? Kai vaikai prisistatė, Jonas Paulius II ištare: "O, mados", - ir pabučiavo bei peržegnojo kiekvieną vaiką.

Vaikams buvo surengti garsiojo jau garbaus amžiaus sulaukusio Italijos fotografo Carlo Riccardi fotografavimo seansai. Vaikus jis fotografavo Romos fone ant prabangaus viešbučio "Atlantic Star" stogo. Garsusis fotografas savo nuotraukose yra įamžinęs žymiausias pasaulio žmones: politikus, meno ir mokslo žvaigždes, supermanekenes. Carlo Riccardi teigė esąs pakerėtas lietuvių vaikų žavėsio. Vienas brangiausių pasaulio fotomeistrų padovanojo vaikams 200 nuotraukų

devintokę Gretą Stančaitytę ir vienuoliktoką Vytį Udrį. Jaunesniųjų grupėje premija buvo paskirta aštuntokei Ievai Stakutytei. Paskatinamosios premijos už jų savąją kūrybą buvo įteiktos moksleiviams Rūtai Vitkauskaitei ir Artūrai Mikolaičiui.

Britanija

Antrąją Velykų dieną naujuose Lietuvių namuose Londone buvo surengta margučių vakaronė. Susirinko apie 40 svečių, užėmusių visus staliukus salėje. Dalyviai pasivaišino suneštais užkandžiais ir gėrimais. Buvo premijuoti trys gražiausi margučiai ir ieškota stipriausių. Dalyvių eilėse buvo daug gražaus jaunimo iš Lietuvos. M.Barėnienės surinkti velykinių skaitymų programėlę atliko Žydra ir Laima.

Moldova

Taip dabar vadinasi Sovietų Sąjungos 1940 m. okupuota ir sovietine respublika paversta Moldavija, esanti tarp Rumunijos ir Ukrainos. Jos teritorijoje jau yra

beveik tūkstantis lietuvių. Informaciją apie juos pateikia "Lietuvos aide" Alfonso Kairio paskelbtas pranešimas "Moldovos lietuviams stinga vienybės". Iš tikrųjų tą lietuvių grupę daugiausia sudarė buvusieji Sibiro tremtiniai, kuriems nebuvo leista apsigyventi ir įsidarbinti Lietuvoje. Toks ryškus A.Kairio pavyzdys yra Eugenijus Vytautas Eidukaitis, su tėvais ir broliuku 1941 m. ištremtas Barnaulan Altajaus krašte. Jo tėvas – Lietuvos nepriklausomybės kovų karininkas, Vyčio kryžiaus kavalierius, mirė badu Sverdlovske 1944 m., o brolių priglaudė Barnaulo žemė. 1949 m. E.V.Eidukaitis su mama dukart bandė pabėgti iš Sibiro, bet buvo suimti ir uždaryti devyniems mėnesiams Kauno sunkiųjų darbų kalėjime, o iš ten jis vėl buvo grąžintas penkiolikai metų Sibiran. Atlikus šią bausmę, E.V.Eidukaičiui iš sovietinių pareigūnų pašaipų paaiškėjo, kad jam, kaip Sibiro tremtiniui, nebus saulėtos vietos Lietuvoje. Tąd 1968 m. jis ieškoti saulės atvyko Moldovon ir pradėjo telkti ten gyvenančius lietuvius. VKst.

Išsivijos vaikas

Išsivijos vaikas praktiškai nė vienos dienos nebuvo be mokslo. Ne rūmai ir puošnius koridoriai, bet idealistas mokytojas ir lietuvis mokinyks buvo mokykla. Tokia buvo jos pradžia, tokia ji ir liko per ištisus dešimtmečius, nors išorinės sąlygos ilgainiui gerėjo. Kaip koks amžinas švyturys mokykla skleidė ir tebeskleidžia lietuviškąją šviesą svetimosiose padangėse. Č.Senkevičius

Gyvenimo šviesa dar nėra užgesusi. Dykumose aidi pranašų balsas. Tik pabusk, žmogau, tik atmerk akis šviesai, kuri spindi krikščionybės idealuose, paskelbtuose prieš du tūkstančius metų.

Pranas Naujokaitis

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

ATOMINĖS LENKTYNĖS

Rašo dr. Jonas Kunca M.D.

JAV pirmos pasigamino tris atominės bombas. Dvi numetė ant Japonijos, ir ši pasidavė nežinodama, kiek tokių bombų turi priešas. Rusija per agentus išgavo branduolinių ginklų gamybos paslaptis iš amerikiečių ir tapo greitai atominė galybė. Anglai, kad išlaikyti tarptautinį prestižą, pasekė JAV. Prancūzija pati surado būdą, kaip padaryti branduolinius sprogmenis ir raketas. Kinija įstojo į atominį klubą 1960 metais išmėgindama savo atominės bombas. Pasibaigus šaltajam karui prasidėjo kalbos apie tokių ginklų sunaikinimą. Berods, buvo Gorbaciovos pasiūlęs 1986 m. tokią mintį, kuri gana lėtai buvo mėginama įgyvendinti. Be minėtų 5 atominio klubo narių kitos šalys lyg ir neturėjo teisės gaminti atominius ginklus. Tiesa, visi žinojo, kad Izraelis juos turi, bet apie tai buvo tyliama.

Kai praėjusį gegužės mėnesį Indija išbandė savo atominius sprogmenis, pasaulyje kilo lyg ir panika. Tuo labiau, kad kaimynas Pakistanas žadėjo padaryti tą patį, kad atbaidyti Indiją nuo agresijos. Tiek Indija, tiek Pakistanas aiškina, kad atominiai ginklai jiems reikalingi jų kraštų saugumui. Indija turi nedraugišką kaimyną – Kiniją, o Pakistanas yra susipriešinęs su Indija dėl Kašmiro srities, kur gyvena daug indų, bet taip pat nemažai musulmonų, atseit pakistaniečių. Taigi jis prisibijo stipresnio kaimyno. Tik turėdami branduolinius ginklus ir raketas pakistaniečiai jaučiasi saugesni.

Abejų šalių argumentai lyg ir pateisina šitą jų elgesį. Tik bėda, kad tokios atominių ginklų lenktyvės nebūtinai turi užsibaigti Indijoje ir Pakistane. Yra daug šalių, kurios dėl įvairių priežasčių norėtų irgi turėti tokius ginklus. Ypač to siekia musulmonų šalys, kurios yra nusistačiusios prieš Izraelį ir JAV. Iranas bene bus pirmasis tokių lenktyvių dalyvis. Tuoju po Pakistano eksperimento Irano atstovas nuskubėjo pasveikinti pakistaniečius dėl jų atsieikimo. Reikia manyti, kad Pakistanas ko gero padės ir Iranui šitam reikale. Irakas jau seniai galvoja apie atominę bombą. Bet po pralaimėto Persijos įlankos karo jis yra suvaržytas ir to daryti negali. Bet viskas pasikeis po sankcijų panaikinimo, kai Irakas turės milžiniškas pajamas iš benzino pardavimo. Libija yra dar vienas kandidatas. Čia reikia pridurti, kad atominė bomba ar raketos netrukus pasklis po musulmonų pasaulį, kuris ne tik nori tokių ginklų, bet ir turi už ką juos pirkti ar pagaminti.

Atominių ginklų plitimą skatina ir viešpataujanti netvarka ir korupcija Rusijos Federacijoje, iš kur radioaktyvios medžiagos, o ir kitos masinio naikinimo priemonės, nesunkiai gali patekti į spekuliantų rankas ir būti parduodamos tam, kas moka aukščiausią kainą.

Kai tokie ginklai patenka į neracionalių politikų rankas, jie ko gero gali būti pavartoti ne Pakistane ar Indijoje, bet visai kitoj vietoj.

Kas ir kaip gali sustabdyti prasidėjusias branduolinių ginklų lenktyves? JAV? Juk jos vadovauja pasauliui po S.Sąjungos iširimio. Deja, Vašingtonas nesugebėjo išnaudoti progos. Nenorėdamas ar negalėdamas laikytis nešališkumo, jis prarado pasitikėjimą ir prestižą. Dėl

jos laikysenos sustojo Izraelio ir palestiniečių taikos derybos. Paskutiniu metu Klintonas lyg ir susigriebė, bet seimo ir konservatorių partijos pirmininkas Newt Gingrich nuskrیدęs į Vid. Rytus, pagadino reikalą. Jis pareiškė, kad JAV kongresas visad palaikys Izraelio pusę ir kad JAV valstybės sekretorė M.Allbright būtų esanti palestiniečių agentė. Turėdami tokių užnugarį Izraelio fanatikai tikriausiai rimtai nesitar su palestiniečiais. Liks atvira žaizda ir ateities konflikto pavojus. Tik šį kartą gali būti pavartoti ir atominiai ginklai, kuriuos turi tiek Izraelis, tiek musulmonai.

Atominių lenktyvių pasėkos gali būti katastrofiškos, jei tarpvalstybiniai ginčai nebus išspręsti taikiu būdu.

Specialiųjų tarnybų akirytyje – Prezidentas, premjeras, ministrai, prokurorai, žurnalistai

Bronė Vainauskienė

Po vidaus reikalų ministro Vidmanto Žiemelio atstatydinimo aiškėja vis naujų skandalingų faktų apie šios ministerijos veiklą. Vidaus reikalų tarnybų pastangomis Lietuvą buvo bandyta paversti totalinio sekimo šalimi.

Informacija – tik dviem

1997 metų pradžioje Vidaus reikalų ministerijoje buvo įkurtas ypač slaptas padalinys, formaliai pavaldus Vadovybės apsaugos departamento vadovui Andriui Pečkui.

Pagal šio skyriaus nuostatus, jo darbuotojai turėjo rinkti operatyvinę informaciją ir ją pateikti dabar jau buvusiam vidaus reikalų ministru Vidmantui Žiemeliui bei Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Po skundų – tyrimo grupė

Tik po to, kai keletas ministrų pasiskundė Vyriausybės vadovui G.Vagnoriui, kad juos seka policija, Vyriausybėje buvo sukurta tyrimo grupė.

Ši grupė nustatė, kad policininkai seka ne tik pasiskundusius ministrus, bet ir patį premjerą, generalinį prokurorą Kazį Pėdnyčią, kuriam pradėta stebėjimo byla. Sekamas buvo net Prezidentas Valdas Adamkus.

Stebima ir žiniasklaida

Į policijos stebėjimo akiratį pakliuvo ir žiniasklaidos darbuotojų. Panašios istorijos pasikartojo ne vieną kartą. Ne vienas žurnalistas turi neginčijamų įrodymų, jog buvo sekamas.

Buvęs vidaus reikalų ministras Vidmantas Žiemelis pasirašė įsakymą vardinį ginklų apdovanojimą Mokesčių policijos departamento vyresnįjį komisarą Henriką Margenį.

Įsakyme pažymėta, kad pareigūnas apdovanojamas už gerą tarnybą išėjimo į pensiją progą.

V.Žiemelis įsakymą pasirašė jau nebebūdamas ministru.

Dokumentas apie apdovanojimą buvusio Vidaus reikalų ministerijos vadovo parašu buvo patvirtintas atgaline data.

Alma Adamkienė-

Europos politikų gražiausių žmonių dešimtuokė

Tarptautinė žurnalistų federacija surengė apklausą ir pagal išvaizdą surikiavo Europos politikų žmonas. Pirmoji sąrašo gražuolė – 42 metų Jolanta Kwasniewska, Lenkijos prezidento Aleksandro Kwasniewskio žmona. Į dešimtuką išrinkta ir Lietuvos Prezidento žmona 71 metų Alma Adamkienė.

Lietuvos Prezidento žmona

Alma Adamkienė atsakė į "Stiliaus" klausimus

Tarptautinė žurnalistų federacija išrinko jus viena gražiausių Europos politikų žmonių šalia visai jaunų moterų. Ar jums tai svarbus įvykis?

- Nors ir kaip būtų malonu, syrbu man tai nėra.

Ar tai reiškia, kad apie einantį laiką niekada negalvojate prie veidrodžio?

- Klausiate, ar nebijau senti? Ne, man visuomet buvo svarbesni kiti dalykai. Draugės jaunystėje net bardavo, kad per mažai kreipiu į save dėmesio. Atvirai pasakius, ir dabar nesu labai gabi save gražinti. Kai reikia pasidaryti, turiu prašyti kieno nors pagalbos. Kartais pagalvoju, kad, mano amžiaus sulaukus, nepatogu šito nemokėt.

Ar esate kada savo noru dalyvavusi konkurse, kuriame būtų vertinama jūsų išvaizda ar kokios kitos savybės?

- Ne, niekad.

Kaip vertinate grožio konkursus?

- Tai pasaulio įtaka – visur tie renginiai organizuojami, todėl ir Lietuvoje vyksta: patenki į užburta ratą ir sukiesi.

Gražuolių konkursai netrukdo įgyti žmogui kitų vertybių. Gal ateityje mergaitės, kurios dalyvauja, kreips daugiau dėmesio ne tik į save, bet ir į aplinkos, savo namų grožį. Nuo namų viskas ir prasideda.

Vienintelis dalykas, kuris man asmeniškai nelabai patinka, - nuogo kūno demonstravimas. Tò vis daugiau dabar pasaulyje.

Ar jaudinatės dėl vizito į Vatikaną, kuriame pirmą kartą oficialiai lydėsite Prezidentą į užsienį?

- Ne, nesijaudinu. Nepaprastai džiaugiuosi, kad turiu tokią išskirtinę progą susitikti su popiežiumi. Man atrodo, kad tai bus

kulminacinis mano gyvenimo momentas, nes šį žmogų labai gerbiu ir manau, kad būti jo priimtam yra didelė privilegija.

Ar mąstote, kaip vizito metu atrodysite, kaip reikės elgtis?

- Ne. Jei ko nors nežinosiu, yra žmonių, kurie žino, - pasiklausiu, kadangi klausiti nebijau. Visada geriau pasiklausti nei padaryti kokią klaidą.

Ar būna, kad savimi nepasitikite?

- Savim abejoju, kai reikia viešai kalbėti, nes neturiu patirties. O šiaip jaučiu, kad žmonės priima mane tokią, kokia esu. Tai man palengvina užduotį: nereikia vaizduoti tokios, kokia nesu, todėl nesivaržau ir man nėra sunku bendrauti.

Ar užtenka jėgų atlaikyti begalinį žmonių, ypač moterų, norą bendrauti su jumis?

Manęs tai nevargina, o jaudina. Kai žmogus prieina pasikalbėti, jis nori ką nors pareikšti, pats būti išklaustas arba jam tiesiog reikia gero žodžio. Man tai malonu. Mes abu su vyru norime su žmonėmis bendrauti ir nuo jų neatitrūkti. Susitikimai rodo, kad būtina į žmones kreipti kuo daugiau dėmesio.

Ar bendraudama su Lietuvos moterimis esate pastebėjusi kokių nors jų savybių, kurios jums nepatinka?

- Kad galėtum komentuoti žmonių elgesį, reikia juos labai gerai pažinti. Laikui bėgant galėsiu apie tai daugiau pasakyti.

Moterys, su kuriomis susiduriu, - energingos, pareigingos, rūpinasi Lietuvos reikalais ir nuoširdžiai dirba visuomenei, nelabai daug apie tai kalbėdamos. Pastebėjau tai lankydama vaikų globos namuose, mokyklose.

Lietuvės moterys šiandien yra itin veiklios ir aš jomis labai didžiuojuosi.

Kokio politiko žmona jums daro įspūdį?

- Didžiausią įspūdį man darė Eleanor Roosevelt, kadangi jina nepaprastai energingai pasireiškė politikoje savo vyro ligos metu.

Labai patiko ir Pat Nixon. Buvo paprasta ir nuoširdi. Kai vyras buvo kaltinamas ir pašalintas iš prezidento posto, ji tvirtai laikėsi su šeima ir ją išlaikė, niekada nieko nekomentuodama nei teigiama, nei neigiamai.

"Stilius"

"Tėviškės Aidai" yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokėstį, įrašykime "Tėviškės Aidus" į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Ivairios žinios

Sąjūdžio dešimtmečio miesto šventės organizatoriams Kaune nepavyko šiuo renginiu sudominti didelio būrio miesto gyventojų – sutrukdė prastas oras ir tradicinis renginių sąrašas. Į fotografijų parodą apie Sąjūdžio veiklą atėjo vos kelios dešimtys kauniečių.

Sukakties minėjimas Kaune prasidėjo mišiomis Ramybės parke prie paminklo „Žuvome dėl tėvynės“. Mišias aukojo Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius.

Vėliau minėjimo dalyviai miesto gatvėmis patraukė į Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelį, kur buvo padėtos gėlės prie Laisvės paminklo ir Nežinomo kario kapo. Ceremonijoje dalyvavo miesto vadovai, Seimo nariai, kauniečiai **Sąjūdžio kūrėjai**. Kiek vėliau pagerbtas sovietmečiu susideginusio Romo Kalantos atminimas.

Tris parlamentarus vienijanti Seimo Liberalių reformų frakcija nutarė pakeisti savo pavadinimą į Liberalų frakciją. Atitinkami dokumentai perduoti Seimo valdybai.

„Tai darome ne dėl pavadinimo, bet norėdami akcentuoti, kad esame Liberalų partijos frakcija, nes buvome gretinami su tokiomis frakcijomis kaip Jungtinė ar Nepriklausoma, - sakė frakcijos seniūnas V. Martišauskas. - Šioje politinėje Seimo virtuvėje mes negalvojame būti indų plovėjais ar lėkščių nešiotojais“.

Frakcijos narys K. Trapikas pripažino, jog Prezidento rinkimuose liberalų remto A. Paulausko įkurtas socialliberalų judėjimas taikosi ir į liberalų šalininkus, todėl keičiant frakcijos pavadinimą nutarta „liberalizmą ginti“.

Seimo Jungtinė frakcija pakeitė savo pavadinimą ir sudėtį.

Ši frakcija dabar vadinasi Jungtinė Valstiečių partijos, Krikščionių demokratų sąjungos, Nacionalinės partijos „Jaunoji Lietuva“ frakcija. Joje – 5 parlamentariai. Frakcijos seniūnas yra Rimantas Smetona, pavaduotojas – Albinas Vaižmužis.

Frakcijai priklauso Kazys Bobelis, Stanislovas Buškevičius ir Ramūnas Karbauskas.

A. Vaižmužis ir K. Bobelis išėjo iš Nepriklausoms frakcijos, vadovaujamos Kazimieros Prunskienės.

Po pokalbio su Prezidentu Valdu Adamkui Valstybės saugumo departamento generalinis direktorius **Jurgis Jurgelis** pareiškė atsistatydinąs.

Tokį J. Jurgelio sprendimą Prezidentas įvertino „su dėkingumu“. Žurnalistų akivaizdoje V. Adamkus dėkojo J. Jurgeliui „už ilgą ir lojalų darbą valstybei“.

Valstybės vadovas, kuris su J. Jurgeliu savo kadencijos metu buvo susitikęs penkis kartus, neaišino, kodėl reikia keisti departamento vadovą. Anot V. Adamkaus, kai kurie žingsniai yra neišvengiami. Be to, pokalbio metu jie abu buvę vienos nuomonės, jog Valstybės saugumo departamento

darbą reikia sustiprinti.

Akinė bendrovė „Utenos trikotažas“ paskelbė atvirų durų dieną Utenos rajono bedarbėms, kviesdama jas apsilankyti šioje įmonėje, susipažinti su darbo sąlygomis ir galbūt rašyti prašymą priimti į darbą.

Utenos rajone yra apie 700 moterų, bandančių rasti darbo. Tik kas dešimta iš jų apsilankė „Utenos trikotaže“.

Kaip aiškino Utenos bedarbėms bendrovės generalinė direktorė Nijolė Dumbliauskienė, „Utenos trikotažas“ pernai atleido apie 80 žmonių, tačiau įmonei nuolat trūksta trikotažo siuvėjų. Bendrovė iškart galėtų įdarbinti apie 100 moterų. Siuvimo ceche dirbančios uteniškės gauna vidutinę 900 litų algą per mėnesį.

Naujoji Lietuvos Vyriausybės euroobligacijų emisija bus išleista busimajame Europos valiuta – eurais.

Emisijos apimtis bus 200 mln. eurų (apie 906 mln. litų). Realiai emisija bus išleista dabartine Europos valiuta – ekiu. Šia valiuta obligacijas Rytų Europoje yra išleidusi Slovėnija.

Anksčiau Lietuva planavo išleisti obligacijų emisiją Vokietijos markėmis, kurios apimtis buvo 300 mln. markių. Tačiau emisijos organizatoriaus konkurso sąlygos numatė galimybę išleisti ir bet kokią kitą valiutą.

Finansų ministerijos Tarptautinio departamento direktoriaus pavaduotoja Rūta Skyrienė nurodė šešis emisijos eurais privalumus.

„Nors kol kas daugiau investuotojų yra Vokietijos markėmis, tačiau eurų paklausa ir susidomėjimas jais labai kyla Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Benilukso ir kitose šalyse“, - sakė R. Skyrienė.

Iki šiol obligacijų leidimas Vokietijos markėmis buvo pigesnis, tačiau dabar skirtumo beveik nėra.

„Tai ir tam tikras politinis įsipareigojimas, parodymas, kad mes siekiame narystės Europos valiutų sąjungoje“, - teigė Finansų ministerijos pareigūnė.

Jei Lietuva išleistų obligacijas Vokietijos markėmis, vis tiek 1999 metais jos būtų konvertuojamos į eurus.

Geriausias Lietuvos disko metikas 26 metų vilnietis Virgilijus Alekna. Halės mieste (Vokietija) įrankį nuskraidino 68 metrus 86 centimetrus ir trečią kartą per savaitę pagerino geriausią sezono rezultatą pasaulyje.

Šis rezultatas – taip pat naujas Lietuvos lengvaatlečio asmeninis rekordas.

Ankstesnis pasaulio vicečempiono V. Alekno geriausias oficialus rezultatas buvo 67 m ir 82 cm. Kiek daugiau nei prieš savaitę per sezono atidarymo varžybas Vilniuje jis diską iš pradžių numetė 67 m, 20 cm, o po to – 67 m 76 cm.

Vidurio puolėjo Gintaro Einikio dar sezonui pratęstas kontraktas su Saratovo „Avtodor“

(Rusija) klubo A. Sabonio „Žalgirio“ krepšinio centro vadovams nėra totalinė katastrofa. Tačiau tai gerokai sutrukdė komandos sudėties formavimą. Dabar jau reikia rūpintis ne tik įžaidėju, bet ir Eurolygai tinkamu vidurio puolėju.

LKL čempionų komandos savininkų manymu „Avtodor“ klubo prezidentas bei šeimininkas V. Rodionovas rado būdų priversti G. Einikį pasirašyti naują sutartį. Vienas jų tik tokiu atveju pažadėjo gražinti skolas.

Kai kurių šaltinių teigimu, lietuviui Saratove galėjo būti ir grasinama kerštu. Pats krepšininkas savo apsisprendimą aiškino „labai geromis kontraktų sąlygomis“.

Varšuvoje vykusiame penktajame Europos šalių parlamentarų teniso turnyre Lietuvos Seimo atstovai Gediminas Kirkilas ir Kęstutis Trapikas gavo Lenkijos teniso federacijos prizą – taurę už sėkmingą debiutą.

Seimo plenariniame posėdyje šį apdovanojimą G. Kirkilas įteikė saugoti Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Tokiam turnyre Lietuvos parlamentarai dalyvavo pirmą kartą.

Lietuvos apeliacinis teismas atmetė Seimo nario Audriaus Butkevičiaus apeliacinį skundą. A. Butkevičius buvo apskundęs kovo 23 dienos Vilniaus apygardos teismo nutartį sustabdyti jo baudžiamosios bylos nagrinėjimą ir įpareigoti Generalinę prokuratūrą pateikti papildomų įrodymų.

Savo skunde A. Butkevičius prašė pakeisti suėmimą švelnesne kardomąja priemone, sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į Konstitucinį Teismą.

Sustabdęs dėl pasikėsinimo sukčiauti stambiau mastu teisiama A. Butkevičiaus bylos nagrinėjimą, Vilniaus apygardos teismas buvo įpareigojęs Generalinę prokuratūrą apklausti Belgijoje gyvenantį F. Bauduina. A. Butkevičiui bei jo advokatams kilo abejonių, ar tokiu būdu nebuvo nusižengta teismo nepriklausomumo funkcijoms.

A. Butkevičius yra kaltinamas, jog pernai rugpjūčio 12-ąją iš „Dega“ vadovo Klemenso Kiršos reikalavo ir paėmė 15 tūkstančių

JAV dolerių. Už tai Seimo narys buvo pažadėjęs tarpininkauti, nutraukiant Vilniaus apylinkės prokuratūroje tiriamą baudžiamąją bylą dėl bendrovės „Dega“ ir JAV korporacijos „Mobil“ tarpusavio atsiskaitymų.

Audriui Butkevičiui gydytojų neurochirurgų komisija diagnozavo vėlyvą trauminės galvos smegenų ligos periodą.

Lukiškių tardymo izoliatoriuje laikomas A. Burkevičius buvo atgabentas į Vilniaus Šv. Jokūbo ligoninę, kur jį apžiūrėję medikai įvertino daugybės galvos smegenų funkcijas apibūdinančių tyrimų rezultatus

Rusijos europinės dalies viduryje esančią Jaroslavo sritį domina galimybės Klaipėdos uosta panaudoti prekių tranzitui.

Apie ekonominio Lietuvos ir šios Rusijos srities bendradarbiavimo plėtrą kalbėta premjero Gedinimo Vagnoriaus ir Jaroslavo srities gubernatoriaus Anatolijaus Lisicino susitikime.

Premjeras sakė Lietuvą esant suinteresuotą abipusiškai naudingą ekonominių ryšių plėtrą, didinant lietuviškų prekių ir paslaugų eksportą, taip pat išnaudojant Lietuvos tranzito galimybes.

Drauge su gubernatoriumi susitikime dalyvavo Jaroslavo verslininkai.

„Lietuvos pavyzdžiu norime įrodyti Baltijos šalims, kad esama galimybių gerinti santykius su Rusija“, - žurnalistams pareiškė A. Lisicinas.

Lygindamas padėtį Latvijoje, jis teigė, kad „Lietuvoje rusų tautybės žmonės jaučiasi saugiai“, ir pripažino kvietęs srities gyventojus boikotuoti latviškas prekes.

Kompiuterių įsilaužėliai, kuriems pavyko įsibrauti į Pentagono kompiuterius, prisipažino pavogę ir pagrindinę NASA programinę įrangą.

Elektroninių įsilaužėlių grupė, vadinanti save MOD („Masters of Downloading“), tvirtina įveikusi pagrindines NASA kompiuterių gynybos sistemas ir galinti bet kada patekti į NASA kompiuterius. Anksčiau įsilaužėlių grupė MOD buvo įsibrovusi į Pentagono gynybinės informacijos sistemų tinklą ir pavogusi tiek duomenų, kad galėjo „užvaldyti“ karinius palydovus bei kitas sistemas.

Australijoje skrodžiamos Egipto mumijos

Sidnejaus universitete tiriamos beveik 3 tūkstančių metų senumo Egipto mumijos. Chirurgijos mokslo daktarai skrodžia sudžiūvusius kūnus, stengdamiesi nustatyti žmonių mirties priežastis. Šiuo būdu tikimasi atkurti tokių ligų kaip vėžys ir sifilis evoliuciją. Numatoma 21-osios dinastijos laikų didikės Meruah mumija. Reuters nuotr.

Beglobiai šalies vaikai vėl stumiami į sąvartynus

Kol ieškota pažeidimų, valdininkai nutraukė globos namų finansavimą

Jovita Jarutienė

Valstybė aplaido našlaičius

Jau baigiasi penktas mėnuo, kai beglobiai vaikai neteko valstybės paramos. Švietimo ir mokslo ministerija sustabdė vaikų ir paauglių nusikalstamumo prevencijos programų finansavimą.

Iš šioms programoms skiriamų pinigų buvo išlaikomi kai kurie vaikų globos namai. Jei artimiausiu metu nebus skirta lėšų, vaikai vėl sugrįš į gatves, stotis ar šiukšlynus.

“Gyvi esame dėl labdaros, - sakė Vilniaus laikinosios globos namų „Atsigrėžk“ direktorė Sigita Ignatovičienė. - Susikvietėme geriausių specialistus, kad padėtum traumuotiems gatvės vaikams, bet negalime jiems mokėti atlyginimų. Darbuotojai pavargę, nusivylę, išsekę”.

Valdininkai apsidraudė

“Lietuvos ryto” žiniomis, Švietimo ir mokslo ministerijos pareigūnai įtarė, kad Valstybės kontrolė, tikrindama, kaip buvo naudojami prevencijos programoms skirti pinigai, suras pažeidimų. Valdininkai bijojo prisiimti atsakomybę ir pratęsti senų bei patvirtintų naujų programų finansavimą.

Iš 234 programų, kurias Vyriausybė rėmė praėjusiais metais, Valstybės kontrolė patikrino 36. Visose surado pažeidimų.

Programų bus mažinama

Praėjusiais metais Vyriausybė vaikų ir paauglių nusikalstamumo prevencijos programoms vykdyti skyrė 3 milijonus 447 tūkstančius litų, šįmet - 6 milijonus 517 tūkstančių litų.

Pinigus gauna konkursą laimėjusios programos. Bet jos gali likti neįgyvendintos, nes nė viena iš 500 naujų ar 234 tęstinių programų šiais metais dar nesulaukė valdininkų palaiminimo.

“Vėlavimas pateisinamas, - aiškino buvęs švietimo ir mokslo viceministras Vincentas Lamanuskas. - Valstybės kontrolė tikrinimą turėjo baigti vasario mėnesį, tačiau savo išvadas pateikė tik tai gegužę”.

V.Lamanuskas sakė, kad greičiausiai bus atsisakyta tų programų, kuriose Valstybės kontrolė surado finansinių pažeidimų: minėtų „Atsigrėžk“,

Vilniaus laikinosios globos namų „Atsigrėžk“ auklėtiniai šiuo metu išlaikomi iš labdaros. V.Ščiavinsko nuotr.

Vaikų gerovės centro „Pastogė“, krikščioniškojo labdaros fondo „Tėvo namai“.

Kai kurioms programoms teks mažiau lėšų.

Ambicijų karo ženklai

Valstybės kontrolės Biudžetinių įstaigų kontrolės skyriaus viršininkas Albertas Mačiekus kalbėjo, kad buvo tikrinamos programos, kurios pinigų iš biudžeto gavo daugiausia ir dažniausiai.

Pasak Vilniaus apskrities socialinių reikalų skyriaus vedėjo Rimanto Remeikos, kai kuriems politikams nepatiko, kad iniciatyvūs žmonės gali spręsti problemas, kurių nesugeba išspręsti valstybės institucijos: “Jiems į kraują jaugusi baimė, kad privati iniciatyva - nepatikima”.

Kiekviena valdžia, anot dalyvavusio programoje Vaiko raidos centro direktoriaus Dainiaus Pūro, stengiasi spręsti problemą greičiau, bet neefektyviai. “Niekas nenori, kad darbo vaisius skintų kita partija”.

“Jei aš ką nors padariau neteisėtai, tegu baudžia mane, o ne išmeta vaikus atgal į gatvę”, - sakė R.Remeika. Jis yra vienas iš laikinosios vaikų globos namų „Atsigrėžk“ steigėjų bei prevencijos programų iniciatorių.

Šiukšlynų ir gatvių vaikai

“Atsigrėžk” - vienintelė vieta Vilniaus apskrityje, kur galima bet kada priglauti vaikus iš gatvių ir šiukšlynų. Kasdien apie 50 jų šiuose globos namuose turi pastogę, yra pamaitinti ir apmęti.

Trylikametis Kęstutis Dulskas, pabėgęs iš Vilniaus 4-osios

internatinės mokyklos, jau pusmetį gyvena “Atsigrėžk”. Draugų įkalbėtas jis išėjo į kitus globos namus, kur geresnės gyvenimo sąlygos, bet greit sugrįžo.

Kęstutis mano, kad geresnės sąlygos - dar ne viskas, svarbiau, kur esi labiau mylimas.

Kiti vaikai anksčiau gyveno sąvartynuose, su girtuokliais ar prievartautojais tėvais. Sonata Tartagonedytė - viena pirmųjų “Atsigrėžk” auklėtinių, atrasta Kariotiškių sąvartyne. Motina jai neleidavo eiti į mokyklą.

Socialiniai darbuotojai bei psichologai šią globos programą vertina kaip unikalią ir vieną sėkmingiausiai vykdomų.

Nerimas dėl situacijos

Policijos departamento savivaldybių policijos tarnybos komisarės Leonoros Jūrienės manymu, prevencijos programos turi įtakos kriminogeninei situacijai: “Nuo 1990 metų vaikų nusikalstamumas tik augo, o praėjusiais metais atsirado mažas šviesuliukas”.

Gali nebegauti biudžetinių lėšų krikščioniškasis labdaros fondas “Tėvo namai”. Išleistiems iš įkalinimo įstaigos paaugliams “Tėvo namai” suteikia nakvynę, valgi, padeda susirasti darbą. Anot komisarės, tai labai reikalinga institucija.

Nebuvo nustatytos tvarkos

Respublikinės universitetinės ligoninės Vaiko raidos centras, įsteigęs vaikų pagalbos telefono liniją, neteisėtai įsigijo kompiuterinės technikos vaikų skambučiams įrašyti ir sisteminti. Tokiu būdu, anot kontrolierių, padaryta žala valstybei.

Vaikų raidos centro direktorius, medicinos mokslų daktaras D.Pūras pripažino, kad pažeistos Finansų ministerijos instrukcijos, kurios neleidžia pinigų investuoti į darbo priemones. Tačiau kontrolierių konstatuota žala valstybei D.Pūras vertina kaip savo nuopelną, nes kitaip nebūtų vaikų pagalbos telefono.

Šeimyniniai bei vaikų globos namai iš skirtų pinigų įsigijo skalbimo mašiną, šaldytuvą, pjūklą, kopijavimo aparatą, karvę. Valstybės kontrolė konstatavo, kad lėšos panaudotos ne pagal paskirtį.

“Lr.”

Sąjūdis buvo svarbių permainų stūmoklis

V.Landsbergis kalbėjo apie Sąjūdžio taktikos evoliuciją. Eltos nuotr.

Lietuvos istorijos institute įvyko Sąjūdžio 10-mečiui skirta dviejų dienų mokslinė konferencija “Lietuvos Sąjūdis ir valstybės atkūrimo idealų įgyvendinimas”.

Ši forumą organizavo Lietuvos istorijos institutas ir Mokslų akademijos Mokslininkų rūmai. Konferencijoje pranešimus skaitė istorikai, kitų sričių mokslininkai, politikai, visuomenės veikėjai, konferencijos darbe dalyvavo didelė dalis Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narių.

Pirmosios konferencijos dienos bendroji tema - “Tautos lūkesčių raiška”, antrosios - “Valstybės atkūrimo prielaidos”.

Apie Sąjūdžio taktikos evoliuciją konferencijoje kalbėjo Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jis priminė, jog Sąjūdis susiformavo iš atskirų - ekologinių, tautos kultūros išsaugojimo, kitų - judėjimų, visuomenės iniciatyvų.

Sąjūdį V.Landsbergis trumpai apibūdino kaip permainų stūmoklį. Seimo pirmininkas sakė, jog “Sąjūdis veikė lyg ir leistinum ribose, tačiau nuolat jas peržengdamas, nuolat plėsdamas leistinumą ir laisvės erdvę”. Tokia taktika padėjo Sąjūdžiui išvengti sutriuškimo ir nuolat stiprėti.

Pranešimą “Lietuvos katalikų bažnyčios kronika - atgimimo vilties žadintoja” konferencijoje skaitė vyskupas Jonas Boruta.

Stagnacijos metus apibūdinęs disidentų kunigo Juozo Zdebskio žodžiais, jog sovietų valdžia leido gyventi, bet draudė kvėpuoti, vyskupas pabrėžė, jog du reikšmingi pasipriešinimo veiksniai buvo pagrindinė “Kronika”, informavusi pasaulio katalikus apie tikrąją padėtį Lietuvoje, ir pagrindinė kunigų seminarijų, leidusi atsisipirti KGB šantūžui.

Apie asmenybių ir visuomeninės valios vaidmenį istorijoje kalbėjo parlamentaras Mečys Laurinkus. Šio Seimo nario įsitikinimu, “pagrindinis istorinis Sąjūdžio nuopelnas yra tas, kad jis sutrukdė Lietuvai tapti viena iš NVS valstybių”.

Apie nekompromisinę konfrontaciją su sovietų valdžia kalbėjo Lietuvos laisvės lygos lyderis Antanas Terleckas: “Kodėl būvome ir tebesame “ekstremistai”: todėl, kad iš konclagerių grįžome žili, bet jaini ir drąsūs”.

A.Terleckas priminė išsilaisvinimo istorijos faktą - 1979-aisiais keturiasdešimt penkių pabaltijiečių pasirašytą memorandumą, kuriame buvo reikalaujama viešai paskelbti Molotovo-Ribbentropo paktą ir slaptuosius protokolus bei pripažinti juos negaliojančiais. ELTA

Moksleiviai informatikos varžybose Baltarusijoje

Mogiliove (Baltarusija) gegužės mėnesį surengtos jau septintosios atviros moksleivių informatikos varžybos.

Lietuvos komanda jose dalyvavo po dviejų metų pertraukos.

Informatikos varžybose dalyvavo 43 moksleiviai iš NVS ir Baltijos šalių.

Lietuvos komandoje buvo keturi 8-9 klasių moksleiviai, Lietuvos olimpiados prizininkai.

Tai - gerų rezultatų pasiekę Vidmandas Maskoliūnas iš Marijampolės, Jurgis Pašukonis, Antanas Kompanas ir Giedrius Bacevičius iš Vilniaus.

Komandai vadovavo Rima

Česnienė ir Jolita Stasiukaitytė. Kelionę į Mogiliovą parėmė Švietimo ir mokslo ministerija. Nakvynės ir maitinimo išlaidas informatikos varžybų dalyviams padengė olimpiados organizatoriai.

Dvi dienas vyko individualios varžybos. Lietuvos komandos vadovai turėjo išversti moksleiviams uždavinių sąlygas iš rusų kalbos.

Kitose komandose moksleiviai gerai mokėjo rusų kalbą ir jiems versti nereikėjo.

Geriausiai olimpiadoje pasirodė Baltarusijos atstovai. Lietuvis Antanas Kompanas užėmė vieną iš trijų antrųjų vietų ir iškovojo (Nukelta į 8-tą psl.)

Prie apskrito stalo

Martinus Reisgienės ir kitų bendraminčių gegužės 17d. buvo sušauktas susirinkimas, taip pavadintas prie "Apskrito stalo." Tai suartėjimo ir susipažinimo popietė tarp mūsų pokario politinių emigrantų ir dabar jau pasiekusių Australijos krantus ekonominių emigrantų iš Lietuvos. Apie šiuos artimesnio susipažinimo reikalus jau buvo kalbama Krašto Tarybos posėdžiuose ir apylinkių valdybose, tačiau tai ir paliko tik kalbose. Prieš keletą mėnesių Arvydas Rupšys naujas emigrantas buvo sušaukęs naujųjų emigrantų pasitarimą. Dalyvavo ir keletas iš Lietuvos bendruomenės.

Šį kartą Iniciatyvinė grupė vadovaujama Martinos Reisgienės prie apskrito stalo pakvietė į taip vadinamą tarėjų sąrašą (angliškai panel). Iš naujai atvykusių Zita Bartkevičienė, Jadvyga Dambrauskienė, Dalia Donielienė, Rymantė Gell ir Arvydą Rupšį. Iš ankstesniųjų pokario emigrantų Vincą Binkį, Onutę Kapočienę, Antaną Kramilių, dr.Nitą Wallis ir Bronių Žalį. Salėje dalyvavo apie 50 suinteresuotų dalyvių iš ankstesnių ir dabartinių emigrantų. Koordinatorė Martina Reisgienė patiekė sekančią darbotvarkę: 1- Kas mus jungia ir kas skiria, 2- ateities tęstinumas, 3-testamentai, teisiniai įgaliojimai. Po diskusijų arbatėlė parupinta susirinkimo iniciatorių.

Martina Reisgienė savo įžanginiame žodyje sakė, kad kai kas kalba apie audrą kavos puodelyje. Iš tikrųjų jau pastebėta ir spaudoje, kad tarp naujųjų ir senųjų emigrantų yra atsiradusi bereikalinga trintis. Koordinatorė sakė, kad atėjo pats laikas mums išsikalbėti ir šalinti atsiradusias trintis. Ragino gerbti vieni kitų nuomones. Reikalinga gerų žodžių iš abiejų pusių. Burkimės į vieną bendruomenę ir bus naudos visiems. Po tarėjų pasisakymo kvietė dalyvius iš publikos pasisakyti ir klausti klausimus.

Pirmas kalbėjo Antanas Kramilius, pasveikindamas ALB Sydney Apylinkės valdybos vardu susirinkusius į šį neeilinį susirinkimą, ypatingai nemažą grupę naujai atvykusius iš Lietuvos svečių ir jau pastoviai čia apsigyvenusius. A.Kramilius įspėjo, kad bendruomenės valdyba turėtų nei pinigų neturi. Betkokia finansinė parama atvykusiems iš Lietuvos neįmanoma. Jos pagrįdinė užduotis, tai Lietuvos bendruomenės ir kalbos tęstinumas. Prieš Lietuvai atgaunant nepriklausomybę apie 40 metų valdybos paskirtis buvo politinė ir kultūrinė. Buvo rengiamos įvairios demonstracijos, motorokados reikalaujant Lietuvai laisvės. Viduje lietuvių bendruomenės tautiniai minėjimai, Meno dienų renginiai, Savaitgalio mokyklos ir t.t.,

Jadvyga Dambrauskienė čia jau 10 metų, dabar jau keli metai Savaitgalio mokyklos vedėja-mokytoja, Dainos choristė, Moterų Draugijos narė, dirbusi Mūsų Pastogėje ir Sporto klubo valdyboje. Tai perlas atvykęs iš Lietuvos. "Labiausiai man truko Lietuvoje palikto gyvenimo ir vyresniųjų emigrantų bendraminčių. Mes augome Lietuvoje kitoje aplinkoje ir čia pritapti truko eilė metų." Ragino rengti panašius susirinkimus kas mėnesį, ar panašiai. Ragino

kalbėtoja nelaukti "keptų karvelių" krintant iš dangaus. Reikia pradėti patiems ką nors daryti, susipažinti su čia Lietuvių bendruomenės struktūra ir veikla.

Bronius Žalys, "Mūsų Pastogės" redaktorius, pristatė naują redaktorę Dalia Donielienę, naują emigrantę sekantiems trims mėnesiams prieš išvažiuodamas atostogų į Lietuvą. B.Žalys sakė, kad mes esame visi vienos tautos vaikai. Skirtumas, kad jūs esate jauni, o mes jau pasenę svetimose aplinkoje ir kultūroje. Arčiau susipažinęs su lietuviams ir jų reikalavimais pranešė, kad jis patarnaus lietuviams kas sekmadienį iki galo metų įprastu laiku Lidcombeje, išskyrus liepos mėnesį, nes bus išvykęs atostogų.

Zita Bartkevičienė jau 10 metų kaip Australijoje, turėjo problemų bet su laiku jos išsprendė ir nesigaili atvykusi ir įsijungusi į bendruomenės veiklą. Šiuo laiku darbuojasi "Mūsų Pastogėje".

Vincas Binkis Lietuvos klubo prezidentas kalbėdamas nesistebėjo skirtumų tarp mūsų senųjų politinių ir dabar jau ekonominių emigrantų. Palygino su didžiule Lietuvių bendruomenė iš senųjų ir pokariu politinių emigrantų banga po Antrojo pasaulinio karo Amerikoje. Daugelis iš senųjų emigrantų Amerikoje iki grabo lentos nerado bendros kalbos su politiniais emigrantais kurie saugodami savo ir vaikų gyvybes buvo priversti palikti savo kraštą. Kiti kvietė naujuosius emigrantus lankyti lietuvių namus, stoti į namų administraciją, kad tie namai, kaip Amerikoje statytos bažnyčios nepereitų į svetimųjų rankas. Nesuprato kodėl ieškodama darbo Savaitgalio mokykloje atvykusi lietuvaite paklausė, kiek už tai mokama.

Dalia Donielienė atvykus prieš keletą metų buvo labai gražiai priimta ir jokių problemų su vietiniais senaisiais emigrantais neturėjo. Pateisino lietuvaite, kuri mokytojauti galėjo, bet tik su sąlyga, kad už tai sumokės? O gal ši lietuvaite atvažiuos čia neturėjo už ką valgyti nusipirkti.

Dr.Nita Wallis pasidžiaugė naujais emigrantais, kurie jau yra įsijungę į sporto klubo "Kovas" eiles.

Rymantė Gell SBS lietuvių kalba radijo valandėlės vedėja Sydneyje sakė, kad su pirmaisiais užsienio lietuviams susipažino, kai iš prieškarinių emigrantų Amerikoje atvykusių sovietiniais laikais pasižiūrėti, kaip ta tarybinė laisva Lietuva gyvena. Jie visi gerai atrodė, o Inturisto agentai juos sudodinė, o autobusą veždavo į numatytas vietas paruoštas naiviems užsieniečiams pasižiūrėti, kaip Tarybinėje Lietuvoje visko yra ... Eiliniai žmonės neturėjo progos iš svečių ką nors išgirsti apie lietuvių gyvenimą užsienyje. Tik atvykus į Australiją ir pasiskaičiusi knygų supratu, kaip sunkus buvo pokario emigrantų įsikūrimo kelias. Pavyz. Amerikos senieji emigrantai neįsileido pokario emigrantų į savo institucijas. Naujieji emigrantai buvo aukštų kvalifikacijų žmonės, o senieji darbininkai, angliakasiai ir t.t. Ne visai suprato, kad mes kviečiame atvykusius stoti prie darbo lietuvių bendruomenėje. O kur jūsų vaikai ir anūakai klausė kalbėtoja? Jie lietuviškai nekalba, nešoka ir nedainuoja. Klausė toliau kalbėtoja ką ji šitame klube atėjus gali veikti? Šokti nenori, dainos pasenusios ir jos neatitinka šiems laikams.

Sydnejus

Pamaldos lietuviams Sydnejuje

Nuo 19d. balandžio Sydnejaus tikinčiuosius sutiko aptarnauti australas kunigas Roger Bellmore, SM. Kunigas R.Bellmore yra Maristų kongregacijos narys, kaip ir anksčiau lietuvius aptarnavęs kun.Jonas Girduškas SM.

Kunigas R.Bellmore iš pradžių buvo prižadėjęs atlaikyti lietuviams mišias, kas pirmą, antrą ir trečią mėnesio sekmadienį. Arčiau susipažinęs su lietuviams ir jų reikalavimais pranešė, kad jis patarnaus lietuviams kas sekmadienį iki galo metų įprastu laiku Lidcombeje, išskyrus liepos mėnesį, nes bus išvykęs atostogų.

Kunigas Roger Bellmore SM dirba kaip (School Chaplain, St.Pius X mokykloje Chatswood). Gyvena Lane Cove ir jo namų tel. yra 9427-4630. Kunigas Bellmore pravedė maldas ir Motinos Dienos minėjime, Lietuvių sekcijos kapuose Rookwoode gegužės 10d. už mirusias motinas. Po maldų buvo bendrai sugiedota Marija, Marija ir Tautos Himnas. Dauguma kapų buvo apvalyti ir papuošti gėlėmis. Apgailėtina, kad nemažas skaičius kapų yra palikti Dievo valiai. Kad artimieji nebendruoja Lietuvių bendruomenėje, tai nėra pasiaiškinimas, kad neprivalo aplankyti tėvų ar savo artimųjų kapus...

**A.Kramilius,
Katalikų Misijos vardu.**

Ramovėnų žinios

Minint Išvežimus į Sibirą visų trijų Pabaltijo tautų atsargos kariai su jų bendruomenės nariais kviečiami birželio 13 šeštadienį 12 val. į Martin Plaza Sydnejuje prie Nežinomo Kario kapo-paminklo, kur bus padėti mūsų vainikai ir maldoje prisiminti mūsų kariai ir karininkai žuvę, ir nukankinti Stalino budelių. Moterys ir mergaitės kviečiamos dalyvauti pasipuošusios tautiniais rūbais.

Gegužės 24d. įvyko metinis Sydnejaus skyriaus narių susirinkimas. Dėl mažėjančio aktyvių narių skaičiaus susirinkimui pirmininkavo A.Vinevičius ir sekretoriavo A.Kramilius. Po

pranešimų vyko skyriaus valdybos rinkimai. Dėl susidėjusių aplinkybių prieita išvados valdyba rinkti iš trijų asmenų.

Dėl sveikatos pasitraukusiam ilgamečiui skyriaus pirmininkui Antanui Vinevičiui priklausė mūsų visų padėka ir pagarba. Linkime mielam Antanui gero, poilsio ir sveikatos. LKV "Ramovė" Sąjungos Sydney skyriaus valdyba susideda iš:

Antanas V.Kramilius – Pirmininkas/
sekretorius

Vladas Šneideris – Išdininkas
Juozas Makūnas – Vicepirmininkas.
Vincas Kondrackas serga, bet ir toliau dokumentuose pasilieka Vice Pirmininku.

Revizijos komisijoje pasiliko Vytautas Račiūnas ir Adomas Laukaitis.

Visą korespondenciją prašoma siųsti: A.Kramilius, 83 Queen St. Canley Heights, 2166. Tel./Fax. 02 9272 3131

**LKV "Ramovė" Sąjungos Sydney
skyriaus valdyba**

Išleistuvės Melburne

Buvo malonu susitikti Melburno ir Adelaidės choristus pakėlusius sparnus į Dainų Šventę Lietuvoje. Įvykusioje generalinėje repetitijoje gegužės 29d. ir Išleistuvių koncerte gegužės 30d. patyrėme iš melburniškių didelį nuoširdumą ir svetingumą. Negalima atsidžiaugti Melburno lietuvių jaunimu ir jų vadovais bei tėvais, kurie aukojasi dėl mūsų jaunimo, kuris be jokios abejonės garsins visos Australijos lietuvių vardą.

Asmeniškai norėčiau nuoširdžiai padėkoti Bronėi Stauginaienei, kuri netekusi mylimo vyro, toliau kaip ta darbšti bitelė juda bendruomenėje. Atvyko į aerouostą mūsų parsivežti į Lietuvį namus ir paskui pavėžino pas Jonę ir Paulių Mičiulius, kurie mane priglaudė. Nuostabus Mičiulių namas. Tai tarsi privati Meno galerija. Malonu buvo arčiau susipažinti su Paulium ir jo miela žmona Jonė, buvusią sidnejiške. Ačiū Jums už nakvynę ir vaišingumą.

Antanas V.Kramilius

Onutei Kapočienei pradėjus aiškinti apie senelių lankymą jų namuose ir valdžios skiriamą mokesį už šį darbą kilo šturmas, kad lietuvių bendruomenė nesirūpina atvykusiems išreikalauti jiems pastovaus gyvenimo leidimus, kodėl Lietuvių klube niekas nemokina anglų kalbos. Iš naujųjų emigrantų pasigirdo šūkaviai, kas tikrai nepriimtina kultūringoje bendruomenėje. Organizatoriai ir nesuprato, ko reikalaujama, nes kalbėtojai nelaukdami eilės šūkavo vienas už kitą garsiau. Pakilus dr. Alfonsui Viliūnui kalbėti nesibaigę replikos. Dr.Viliūnui atvykus į Australiją buvo streikas, tai jis prašė leidimo valyti batus. Dirbo dr.Viliūnas mokinosi ir šiandien priima savo kabinete ne vieną lietuvių iš Lietuvos iš jo nei cento nepaįdamas. Atvykome dauguma į šį kraštą su mažamečiais vaikais. Vyrai buvo atskirti nuo šeimų darbams miškuose, prie geležinkelio linijų, nendrių kirtimo ir kitur. Gyveno palapinėse. Statė savo

namus ir kartu nutraukė skanesnį kasnį nuo savęs aukoję bendruomenės namų statybai. Kas sekmadienį vaikščiojome po gatves kur buvo įsikūrę lietuviai, kas dviračiu, kas pesti. Aš atvažiuavau iš Pietų Australijos su mašina tai mane siūsdavo rinkti aukų į St.Marys už 30 km. nuo Sydnejaus. Tai tokia buvo Lietuvių namų pradžia. Niekas iš valdžios nedavė nei cento bendruomenės namų statybai. Sunku buvo suprasti čia atvykusių reikalavimus, kad mes turime jiems ką nors duoti. Kalbant apie mūsų labdarą į Lietuvą, vienas iš jaunų vyrų iš Lietuvos nusiskundė, kad jo nepasiekė nei vienas labdaros siuntinys.

Albina Liutackienė naujoji emigrantė kalbėjo, kad teisiniais klausimais ji gali padėti. Generalinis Garbės konsulas V.Šlitteris paaiškino su kokiais sunkumais susiduria emigrantai iš Lietuvos. Vincas Bakaitis priminė, kad nekvalifikuoti žmonės duodami patarimus gali

(Nukelta į 7-tą psl.)

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Birželio trėmimus į Sibirą minėjo mūsų "Tėviškės Aidu" šios laidos darbuotojai Parapijos Namuose, paruošę pašto persiuntimui. Prel. dr. Pr. Dauknys aukojo šv. Mišias Aušros Vartų Švč. Marijos kopyltėlėje už visus žuvusius ištremtuosius Sibiro kančiose, kad iš Dangaus stiprintų ir mūsų Tėvynę Lietuvą. Liturginius skaitymus atliko redaktorius Edvardas Šidlauskas ir padėjo kunigui išdalinti šv. Komuniją. Tai ir jiems padėka, kai savanoriškai susirenka laikraščio paruošimą išsiuntimui. Sekė kavutė pasidalinti Tėvynės įspūdžiais į garbingą Lietuvos ateitį.

Parapijos išlaikymui dar aukojo 40 dol. L.Braniška ir 30 dol. E.Juškevičienė. Ačiū labai joms ir kartu už "Tėviškės Aidu" prenumeratos atsuntimą.

Vladas Stuikevičius daugelį metų Geelonge buvo ir mūsų lietuviškų pamaldų Maršalka, retkarčiais ir Bendruomenės

pirmininkas, sulaukęs jau ilgą amžių apsirgo ir mirė birželio 1 d. Giliame liūdesyje žmona Elvyra, abi ištekęsios dukters su šeimomis. Jį palaidojo Holy Family bažnyčios klebonas, nes ten beveik kas rytą Vladas ateidavo į šv. Mišias ir palydėjo į kapines. Už Vlado Stuikevičiaus vėlė šv. Mišias aukojo mūsų Parapijos Namuose Aušros Vartų Švč. Marijos kopyltėlėje prel. Pr. Dauknys ir gausios Dievo palaimos likusiai jo žmonai Elvyrai. Teilisi Viešpaties Ramybės.

Stasys Mačiulaitis Medical Centre – St. Kilda Rd. ir Commercial Rd. šalia kryžkelės vienas iš Daktarų pranešė, kad tas lietuvis jau sugrąžintas į pastovius Psichinius namus St. Kilda priemiestyje netoli jūros. Ta diena buvo lietinga ir neįmanoma jį surasti. Birželio 8 d. jau buvo saulėta ir vis tik jį suradau, nors tas Psichinis namas buvo lyg labirinte: nei numerio, nei iškabos. Susipažinus pažadėjo ir Ligonijų Sakramentą priimti vėliau kurį sekmdienį jį aplankant, stengias būti ištvėringas

RAJONINĖ SKAUTŲ STOVYKLA

Pašibaigus 20-sioms lietuvių dienoms Geelonge, sekančią dieną, sausio 2-rą, 1999 ukrainiečių skautų stovyklavietė "Sokil", prasidės Australijos rajono, lietuvių skautų stovykla. Ši stovykla bus, kaip tęsinys, tautinių stovyklų, kurios šiais metais vyksta, Lietuvoje ir Amerikoje. Australijos rajono stovykla bus pagerbimo-prisiminimo stovykla, jos metu pagerbsime

pasizymėjusius lietuvius žmones, ar tai politikoje, ar darbuose, ar tai sporte. O tokių žmonių mes turim labai daug. Stovykla baigsis sausio 10-tą dieną. Vilkiukai ir paukštytės bus apgyvendinti po stogu, o visi kiti, kaip skautai-skautės, vyčiai-vyresnės skautės, bei skautininkai, gyvens palapinėse. Rajono vadija kviečia visus jaunuolius bei jaunuolės stovykloje dalyvauti, net ir tuos kurie skautams nepriklauso. Jie galėtų praleisti laiką kartu su skautais, dalyvauti skautų užsiėmimuose, skautų programoje, ir t.t. Stovyklai vadovaus LSS Australijos rajono vadas v.s. Henrikas Antanaitis. Daugiau informacijos apie stovyklą bus pranešta vėliau. L.B.

Kaune pagerbti lietuviai, per karą gelbėję žydus

Vida Savičiūnaitė

Kauno restorane "Takioji Neris" rinkosi vokiečių okupacijos metais žydus gelbėję ir savo gyvybę rizikavę lietuviai arba jų šeimos nariai. Tai buvo jau penktoji Pasaulio tautų teisuoliams pagerbti skirta šventė. Kartu paminėta ir pergalės prieš fašizmą diena.

Kaip ir anksčiau, žydus išgelbėjusių lietuvių pagerbimą surengė buvęs Kauno geto kalyns, specialiai šia proga iš Paryžiaus atvykęs Kauno žydų bendruomenės garbės narys Simonas Kaplanas. Nuo mirties jį išgelbėjo

K.Preišvagaličiaus šeima. Iki 1959-ųjų S.Kaplanas gyveno Lietuvoje, dabar – Prancūzijos pilietis.

Renginyje dalyvavo Lietuvos ir Kauno žydų bendruomenių atstovai.

Į šventę buvo pakviesta apie 100 Lietuvos žmonių, nuo mirties išgelbėjusių šimtų žydų. Prie vaišių stalų susodinti pasaulio tautų teisuoliai buvo pagerbti padėkomis bei atminimo suvenyrais.

Prieš trejus metus tokioje pat šventėje, kuri vyksta po Motinos dienos, S.Kaplanas pasakė: "Kiekviena žydus gelbėjusi lietuvių moteris yra mūsų motina".

"L.r."

A.B. VILNIAUS BANKO PRANEŠIMAS

Mūsų banke keičiami Australijos doleriai į litus.

Pagal AB Vilniaus banko nustatytą 1998 06 01d. kursą 1 AUD=2,40 Lt. už grynus pinigus ir 1 AUD=2,4574 Lt. už pavediminius.

Pagal AB Vilniaus banko nustatytą 1998 06 01d. kursą 1 USD=3,98 Lt. už grynus pinigus ir 1 USD=3,99 Lt. už pavediminius.

Išnuomojamas butas

Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventės laikotarpiui išnuomojamas vieno miegamojo (su virtuve ir visais patogumais) butas Vilniaus miesto centre. Nuoma 50 australiškų dolerių į parą. Kreiptis pas Balį Stankūnavičių, Gedimino prospektas 64-55 Vilnius. Tel. 0011 3702 22 4284, Fax. 0011 3702 61 3274.

PADĖKA

A.†A. MEČIUI KYMANTUI, mūsų brangiam tėvui, broliui ir seneliui mirus 26.4.98, nuoširdžiai dėkojame prelatui dr. Pr. Daukniui už taip iškilmingai prarastas laidojimo apeigas. Ponioms Andriukonienei, Jančiauskienei, Obeliūnienei, Vaičekauskienei už Rožinio pravedimą ir p.Obeliūnui už giesmių juostelės muziką.

Širdingai dėkojame Geelongo "Viltis", Melbourne Parapijos ir "Dainos Sambūrio" chorams už gražų giedojimą ir dainavimą velionio sukurtas giesmes ir dainas bažnyčioje bei šermenyse. Ypatingas ačiū dirig. G.Pranauškienei ir akomp. Z.Prašmutaitei.

Prasmingus atsisveikinimo žodžius tariusiems: J.Gailiui, S.Lipšienei, D.Lynikienei ir Z.Prašmutaitei, taip pat gausiai dalyvavusiems Requiem Mišiose. Ačiū už gėles ir vietoje gėlių – aukas Geelongo Lietuvių Namams, Australijos Lietuvių Fondui bei Šv.Mišioms. Nuoširdi padėka atsiuntusiems užuojautas atvirutes ir gražiai pareiškusiems užuojautą per spaudą, o ir ALB Geelongo Apylinkės Valdybai, Geelongo chorui "Viltis" ir Melbourne Parapijos Chorui.

Dėkojame Geelongo ir Melbourne Radio programos vedėjams pranešusiems apie velionio netektį. Ačiū dalyvavusiems šermenų vaišėse, kurias gražiai pagamino Geelongo Moterų Draugija vad. p.Z.Obeliūniene, bei visoms ponioms prisidėjusioms prie pietų ruošimo ir vyrams už salės sutvarkymą.

Širdingai dėkojame visiems, išreiškusiems mums užuojautą sunkioje valandoje.

Mylimas tėveli, broleli, seneli, ilsėkis Ramybėje.

Tavo sūnūs: Girutis, Kęstutis, Algis ir Vidas, marčios ir anūkai. Lietuvoje likusios velionio seserys Genutė Mačiūnienė ir Regina Besienė

PADĖKA

"Gintaro" Tautinių šokių ansamblis nuoširdžiai dėkoja už aukas: 500 dol. Melbourne Apylinkės Lietuvių Bendruomenės Valdyba; 500 dol. Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdyba; po 100 dol. Melbourne Parapijos choras, LKV Sąjunga "Ramovė", Zigmas Augaitis; 50 dol. dr. K. Brazaitienė, 28 dol. "Tėviškės Aidai" tiek kainuojantį skelbimą įdėjo veltui; po 20 dol. V.Bosikis, V. ir O. Šalkūnai; 10 dol. M.Miliauskienė, 5 dol. A.Kairitis.

"Gintaro" tėvų komitetas

Žvaigždžių lietus Pasaulio Lietuvių Dainų šventei

1998 m. liepos 1 d. Lietuvos operos ir baletu teatre – tarptautinė baletu žvaigždžių fiesta. Joje dalyvaus Yomiko Takeshina (Japonija) su partneriu iš Prancūzijos Stephan Dalle. Šie artistai Tarptautiniame Serž Lifar'io baletu konkurse 1997 m. apdovanoti pirmąja premija ir specialiu prizu kaip geriausia konkurso pora. Koncerte matysite čekę Darią Klimentovą, daug gastroliavusių įvairiose pasaulio šalyse, o nuo 1996 m. dirbančią Anglijos Nacionalinio baletu prima balerina. Susitiksite su jos tėvynainiu – Stanislavu Fėčo. Čekijos Nacionalinio teatro solistu, Rudolfo Nurijevo premijos laureatu. Šoks Rusijos Imperijos baletu solistai – lietuvių kilmės artistas Gediminas Taranda ir Olga Pavlova. Pamatysite daug Lietuvos baletu žvaigždžių. Visi jie šoks klasikinius Michailo Fokino, Mariaus Petipa, Antono Dolino kūrinius, taip pat ir šiuolaikinių choreografų Džordžo Balančino, Rolano Peti, Keneto McMilano kompozicijas. Lietuvių baletmeisteris Jurijus Smoriginas specialiai šiam vakarui sukūrė M.Ravelio "Bolero", skirtą baletu solistei Nelei Beredina, kuri šiame koncerte atsisveikins su žiūrovais. Tai artistė, daugiau nei dvidešimt metų garsinusi Lietuvos baletu meną tėvynėje ir daugybėje užsienio šalių. Ji šoks su ilgamečiu savo partneriu scenoje Petru Skirmantu, kuris – šio renginio iniciatorius, meno vadovas ir režisierius. Turėsite išskirtinę progą išgirsti Lietuvos Nacionalinį simfoninį orkestrą, diriguojamą Juozo Domarko bei pianistą Povilą Jaraminą.

Koncertą ves LTV žvaigždė

Sigita Stankevičiūtė ir garsus muzikologas Viktoras Gerulaitis. Šventinio vakaro metu bus galima įsigyti naujausią Livijos Gulbinaitės knygą apie Lietuvos baletu žvaigždės "Akimirkos vaikai". Jūsų laukia daug malonių netikėtumų.

Renginio globėjos – ponios Alma Adamkienė ir balerina-legenda Maja Pliseckaja.

Biletų kainos – 10 ir 20 USD. Po koncerto busite pakviesti į balių, kuriame dalyvaus Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, Lietuvos Vyriausybės, Seimo nariai ir koncerto dalyviai. Bus proga gauti jų autografus. Balių rengia vienas prašmatniausių restoranų Lietuvoje "Stikliai". Pakvietimas į balių kainuoja 50 USD.

Prie apskrito stalo

(Atkelta iš 6-to psl.)

atsidurti teisme. Dr. Viliūnas užkomentavo: "neklaukite ką klubas jums duos, bet ką jūs klubui duosite?" Rita Baltušytė manė, kad nereikia vengti diskusinių straipsnių spaudoje. Tai yra vienas būdas be rėkavimų pasisakyti. A.Kramilijus sakė, kad lietuvių advokatų Sydnėje be G.Viliūnaitės nėra. Į šią profesiją mušasi daugumoje išrinktosios tautos žmonės. Pabaigai Anskis pasveikino šio susirinkimo organizatoriaus ir ragino naujiesiems neprarasti vilties. Pradžią gyvenimo svetimame krašte nei vienam iš mūsų nebuvo rožėmis klota. Zita Bartkevičienė nuoširdžiai kvietė prie artimesnio bendradarbiavimo tarp mūsų. Prie kavos puoduko dar kilo daug klausimų. Laukiame kito darbinesnio susirinkimo. AVK

Latvijos sostinėje buvo susitikę Baltijos valstybių prezidentai

Rygoje įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentų Valdo Adamkaus, Guncio Ulmanio ir Lenarto Meri'o susitikimas. Tradiciniai trijų Baltijos šalių prezidentų susitikimai vyksta kas pusę metų.

Lietuviška sala Rygoje

V.Adamkus, į Rygą atvykęs automobiliu, pirmiausia apsilankė vietinėje lietuviškoje mokykloje. Ji įsikūrusi viename Rygos 85-osios vidurinės mokyklos korpusų.

Septyniose lietuviškoje klasėse mokosi 78 vaikai. Jie mokomi visų dalykų, kurių reikalauja Latvijos vidurinės mokyklos programa, bet papildomai skirta laiko lietuvių kalbai, veikia dramos ir šokių būreliai.

Kartu su Latvijos lietuviais čia mokosi ir keli latvių vaikai, įskaitant buvusio Latvijos ambasadoriaus Lietuvoje Alberto Sarkanio dukrą Laurą.

V.Adamkui vaikai padainavo lietuvių ir latvių liaudies dainų, padėklamavo eilėraščių, padovanojo rankdarbių. Prezidentas padovanojo mokyklai muzikinį centrą.

Pilyje – už uždary durų

Po privačių pietų viešbutyje "Radisson SAS Daugava" V.Adamkus ir jį lydinti delegacija išvyko į Rygos pilį, kur vyko trijų prezidentų susitikimas. Prezidentai kalbėjosi ir trise, ir kartu su delegacijomis.

Susitikimas vyko už uždary durų ir užtruko beveik dviem valandomis ilgiau, nei buvo numatyta. Žurnalistai sužinojo, kad buvo kilę nesutarimų dėl kai kurių baigiamąjį dokumento formuluočių.

Pasveikino ES plėtimą

Bendrame pareiškime spaudai prezidentai pasveikino šiemet kovo 30-ąją prasidėjusį Europos Sąjungos plėtimo procesą ir pareiškė pasitenkinimą derybų dėl narystės su Estija pradžia.

Prezidentai pabrėžė, kad Lietuva, Latvija ir Estija nuolat demonstravo pagarbą demokratijos, pilietinės visuomenės, įstatymų viršenybės, žmogaus teisių ir religinės tolerancijos principams, taip pat sugebėjimą įdiegti laisvos rinkos dėsnius bei atlaikyti konkurenciją.

Pareiškime pasisakoma už mirties baudmės panaikinimą Baltijos šalyse.

Bendras tikslas – NATO

Prezidentai sveikino sklandų naujų narių priėmimo į NATO dokumentų ratifikavimo procesą ir

Estijos, Lietuvos ir Latvijos prezidentai L.Meri, V.Adamkus ir G.Ulmanis tarėsi ilgiau, negu buvo numatyta. Reuters nuotr.

pabrėžė būtinybę vienodai traktuoti visas narystės siekiančias valstybes kitame Aljanso plėtimo etape.

Pareiškime pabrėžiama, kad šiemet pasirašytos JAV ir Baltijos šalių partnerystės chartijos įgyvendinimas sukurs tvirtą pagrindą integracijai į Europos ir transatlantines struktūras, įskaitant NATO, sustiprins geros kaimynstės santykius regione.

Kaimynus būtina gerbti

Prezidentai patvirtino Lietuvos, Latvijos ir Estijos įsipareigojimą palaikyti gerus santykius su kaimynėmis, įskaitant Rusiją, remiantis tarpusavio lygiateisiškumo bei pagarbos suverenumui principais.

"Vienšalis politinis ir ekonominis spaudimas Latvijai neprisidėjo prie stabilumo Baltijos jūros regione", - sakoma pareiškime. Pažymima, kad buvo aiškiai pademonstruotas Baltijos šalių solidarumas.

Įvertins okupacijų įvykius

Prezidentai pareiškė ketiną inicijuoti tarptautinę komisiją, kuri įvertintų 1939-1991 metų įvykius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tokios komisijos vertinimas, prezidentų nuomone, labai padėtų objektyviai pažvelgti į nacių ir sovietų okupacijos metais padarytus nusikaltimus, kuriuose nukentėjo ar galėjo dalyvauti ir Baltijos valstybių piliečiai.

"Tų metų istoriniai įvykiai, ypač padaryti nusikaltimai, yra įvairiai interpretuojami. Jais dažnai spekuliuojama politiniais tikslais", - sakė Lietuvos Prezidentas, kurio iniciatyva šis klausimas buvo svarstytas.

Konkretūs darbai ir tikslai

Paskelbtas pareiškimas dėl trišalio ekonominio bendradarbiavimo ir infrastruktūrinio

projektų.

Prezidentai atkreipė vyriausybės dėmesį, kad būtina pagerinti sienų pralaidumą, glaudžiau bendradarbiauti steigiant bendrus sienų kontrolės postus, daugiau jėgų skirti kovai su organizuotu nusikalstamumu, pinigų plovimu, nelegalia migracija bei narkotikų kontrabanda. Pabrėžta magistralės "Via Baltica" projekto principinė svarba. "L.r."

Niujorko apygardos

teismas atmetė ir nenagrinėjo JAV bendrovės "Mobil" paduoto ieškinių Lietuvos valstybei, jos kontroliuojamai bendrovei "Lietuvos energija", privačiai bendrovei "Dega" ir Lietuvos akciniam inovaciniam bankui.

Praejusių metų birželio mėnesį "Mobil" kreipėsi į teismą, norėdama atgauti jai nesumokėtus 4,5 mln. dolerių už "Lietuvos energijai" pateiktą mazuto partiją.

Septyniolikoje puslapių surašyto teismo sprendimo pagrindinis motyvas atmesti ieškinį - tokia byla turi būti keliami Lietuvoje, o ne JAV.

"Amerikos teismo sprendimu buvo apgintas mūsų valstybės prestižas, - sakė Vyriausybei Niujorko teisme atstovavusi valdomo reformų ir savivaldybių reikalų viceministrė advokatė Teresėlė Kazlauskienė. - Jeigu bendrovė imasi verslo konkrečioje šalyje, ji turi laikytis sudarytų sutarčių ir paklusti įstatymams".

JAV bendrovė ir "Lietuvos energija" savo sutartyje buvo numatę, kad iškilę konfliktai bus nagrinėjami Lietuvos teismuose.

Moksleiviai informatikos varžybose Baltarusijoje

(Atkelta iš 5-to psl.)

sidabro medalį. J.Pašukonis ir V.Maskoliūnas apdovanoti trečiojo laipsnio diplomais.

Prieš varžybas jų dalyviams buvo parodytos miesto idomybės: vieta, kur Antrojo pasaulinio karo metais vyko mūšiai, moterų vienuolynas.

Moksleiviai iš Kazachstano labai džiaugėsi, kad pamatys vienuolės, bet sužinoję, jog vidutinis vienuolių amžius yra 65 metai, nusivylė. Šeiminingai parodė ir atstatomą katalikų bvažnyčią, kuri išore primena Vilniaus arkikatedrą.

Žinios iš Lietuvos Radijo Vatikane

Šiomis dienomis Ženevoje vyko Pasaulinės prekybos organizacijos konferencija, kurioje buvo pažymėta penkiasdešimties metų sutartis nuo vadinamųjų GATT sutarčių pasirašymo, kurios pokario metais nustatydamos tarptautinių prekybinių mainų taisyklės, kartu buvo pagrindas to proceso, kuris dabar vadinamas ekonomikos globalizavimu.

Konferencijoje kalbėjęs Vatikano santykių su valstybėmis paskretoris prelatas Celestino Migliore, priminė Bažnyčios daug kartų reikiamą įsitikinimą, kad ekonomikos globalizavimą turi nuosekliai lydėti ir solidarumas. Ekonomikos globalizavimas be solidarumo gali būti ir pavojingas arba net praigaištingas kai kuriems kraštams ir kai kuriems visuomenės sluoksniams. Prelatas Migliore, primindamas Vatikano II Susirinkimo mokymą, pažymėjo kad laisvosios rinkos dėsniai negali būti keliami aukščiau žmogaus gerovės.

oooOooo

Vatikano Spaudos salėje įvykusioje konferencijoje, prie Šv. Sosto akredituoti žurnalistai tarp kita ko teiravosi Šv. Sosto nuomonės apie pastaraisiomis dienomis Indijoje įvykusius branduolinių ginklų bandymus. Atsakydamas į klausimus, Spaudos salės direktorius Joaquin Navarro Valls priminė ištrauką kalbos, kurią Popiežius 1996 metų pradžioje pasakė prie Šv. Sosto akredituotiems diplomatams. Būtent, kad nusiginklavimas ir branduolinių ginklų tobulinimo bei gamybos sustabdymas turi nuosekliai vykti tarptautinės bendruomenės priežiūroje.

oooOooo

Asyžiuje šiomis dienomis įsikūrė organizacinis komitetas užsibrėžęs tikslą skatinti valstybes vietoj ginklų, plėtoti vystymosi projektus pasaulyje. Apie komiteto įsikūrimą buvo pranešta Romoje, popiežiniame Grigaliaus universitete įvykusioje spaudos konferencijoje. Vietoj bombos šimtą tonų grūdų. Mažiau ginklų saugesniame pasaulyje. Daugiau paramos vargstantiems kraštams, pažymi savo steigiamajame dokumente organizacinio komiteto dalyviai, žinomi Italijos religinio, kultūrinio, mokslinio, politinio ir ekonominio pasaulio atstovai. Organizacinis komitetas pažymi, kad pasaulio pastangos nusiginkuoti susiduria su didžiausiais sunkumais. Tačiau reikia pripažinti, kad dešimtmetyje nuo 1987 iki 1996 metų bendros ginklavimosi išlaidos pasaulyje sumažėjo. Yra visai įmanoma dar labiau ir pastoviai mažinti ginklavimosi ir gynybos reikalams skiriamas sumas. Tai leidžia tarptautinė padėtis, o moralinis imperatyvas tiesiog įpareigoja to siekti. Nesumažinant niekieno saugumo yra įmanoma per pus sumažinti žmonijos ginklavimui išleidžiamus pinigus. Tokios apimties operacija leistų sudaryti pakankamai finansinių išteklių pradėti rimtai spręsti skurdo problemą pasaulyje, sako savo steigiamajame dokumente Asyžiuje įsikūręs organizacinis komitetas.

REMKIME AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra: - Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondą stiprinsime ir jį ugdydysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosisime jo nariais ir nepamiršime, jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.

50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:

P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051

A.L. Fondo Valdyba